

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 637)

**2001 Malî Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılması Hak-
kında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu
(1/835)**

T.C.

Başbakanlık

30.3.2001

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-283/1554

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 30.3.2001 tarihinde kararlaştırılan "2001 Malî Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, ekonomimiz 2000 yılının Kasım ayında ve 2001 yılının Şubat ayında malî sektörde önemli sorunlar yaşamış ve bu sorunların oluşmasında zayıf bir yapıya sahip olan bankacılık sektörünün önemli bir rolü olmuştur. Bu sorunlar, zaten hassas olan malî piyasalarda önemli dalgalanmalara ve istikrarsızlığa neden olmuştur. Malî sistemin içinde bulunduğu bu durumun aşılabilmesi ve ileride de buna benzer sorunlarla karşılaşmaması için gerek kamu bankalarının gerekse Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (Fon) kapsamındaki bankaların likidite sorunlarının ve bu durumun piyasalarda yarattığı baskının en kısa sürede çözümlenmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede,

- Bu bankalara ve Fona, çeşitli kanunlara dayanılarak ihraç edilmiş bulunan Devlet iç borçlanma senetlerinin piyasa koşullarına uygun hale getirilmesi, gerektiğinde bankalara nakit imkânı yaratabilecek şekilde erken itfa edilebilmelerinin sağlanması,

- Kamu bankalarının mevcut görev zararlarının tasfiye edilmesi,

- Kamu bankalarının sermaye yeterlik rasyolarının yasal orana çıkarılması,

Malî sistemin istikrara kavuşması ve kamu bankaları ile Fon kapsamındaki bankaların yeniden yapılandırılmalarının sağlanması açısından ivedilik arz etmektedir. İvedilikle yapılması gereken bu düzenlemeler, kamu bankaları ve fon kapsamındaki bankaların yükümlülükleri toplam kamu yükümlülüğü içinde yer aldığından, toplam kamu yükümlülüğünü değiştirmeyecek, ancak, adı geçen bankalarca üstlenilen finansman yükümlülüğünün Hazineye devrini ve dolayısıyla kamu borçlarının tek elden ve daha uygun koşullarla yönetimini sağlayacaktır.

Diğer taraftan, gerek ekonominin büyümesi gerek Hazinesinin sağlıklı işleyen bir mali sistemden çok daha uygun koşullarda borçlanabileceği gerçeği göz önüne alındığında, bankacılık sektöründeki sorunların çözümüne ilişkin önlemlerin en kısa sürede alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede hazırlanan Kanun Tasarısı, bankacılık sektöründeki sorunların çözümü için ivedilikle ihtiyaç duyulan düzenlemeleri kapsamaktadır. Piyasa koşullarının henüz tam olarak tahmin edilememesi nedeniyle, bütçeden yapılacak ödemeler için belirli bir ödenek öngörülememiş, yapılacak harcamaların öncelikle geçici bir hesapta izlenmesi, yıl sonuna doğru çıkarılması öngörülen ek ödenek verilmesine ilişkin bir kanun ile de gerekli ödeneklerin temin edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Gerek 4611 sayılı 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu gerekse 4389 sayılı Bankalar Kanunu gibi bütçe kanunu haricindeki yasal düzenlemeler çerçevesinde, Hazine Müsteşarlığınca zaman zaman özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ihraç edilmektedir. Bu şekilde ihraç edilen senetler Hazineye bütçe finansmanında kullanılabilir bir nakit imkânı yaratmadığından, ilgili yıl bütçe kanunları çerçevesinde “net iç borç kullanımına” ilişkin limitin hesaplanmasında dikkate alınmamakta, ancak, bu tip senetlerden vadesinde nakden ödenenler Hazinesinden bir nakit çıkışı yaratacağı ve söz konusu ödemenin yapılabilmesi için piyasalardan borçlanma yapma zorunluluğu doğabileceği için, bu senetler net iç borç kullanımına ilişkin limitin hesaplanmasında dikkate alınmaktadır.

Bilindiği üzere, ülkemizde 2000 yılının Kasım ayında ve 2001 yılının Şubat ayında mali sektörde önemli dalgalanmalar yaşanmış ve bunlara benzer sorunların bir daha yaşanmaması için bankacılık sektörüne yönelik acil önlemler alınması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Gerek kamu bankalarının gerekse Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (Fon) kapsamına alınan bankaların nakit ihtiyaçlarının piyasalarda yarattığı olumsuz etki mali sistemin önemli ölçüde bozulmasına, faizlerin büyük oranda yükselmesine, dolayısıyla Hazinesinin borçlanma maliyetlerinin artmasına sebep olmaktadır. Söz konusu bankaların piyasalarda yarattığı olumsuz etkinin kaldırılabilmesi, bu bankaların borçlanma ihtiyaçlarının azaltılmasına bağlıdır.

Bu çerçevede, kamu bankalarının ve Fon kapsamındaki bankaların portföyünde bulunan özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin zaman zaman vadesinden önce işlemiş faizleri ödenerek erken itfa edilmesi ve adı geçen bankalara ve Fona nakit imkânı yaratılarak borçlanma ihtiyaçlarının azaltılması, itfa edilen bu tutarlar karşılığında yeni senetler ihraç edilerek bu bankaların piyasalardan daha uygun koşullarda borçlanabilmelerinin sağlanması gerekli görülmektedir.

Bu bankalara ihraç edilmiş senetlerin vadesinden önce erken itfaya tâbi tutulabilmelerinin Hazinesinin nakit ihtiyacını dolayısıyla piyasalardan borçlanma ihtiyacını artıracacağı açıktır. 31 inci maddenin (a) fıkrasında yapılan düzenleme ile vadesinden önce erken itfa edilen özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin de vadesinde ödenen senetler gibi “net iç borç kullanımına” ilişkin limitin hesaplanmasında dikkate alınması temin edilmektedir.

Ayrıca, daha önceden öngörülme-yen nakit dışı senetlerin erken itfa edilerek kısa vadeli senetlere dönüştürülmesi durumunda borçlanma ihtiyacının artabileceği göz önüne alınarak, net borçlanma limiti yeniden düzenlenmektedir.

2001 Mali Yılı Bütçe Kanununun Devlet iç borçlanma senetlerinin tanımlandığı (b) fıkrasında yapılan değişiklikle, yine söz konusu bankaların piyasalardan daha uygun koşullu borçlanabilmeleri veya bu senetlerin kesin satışını yaparak kendilerine nakit imkânı yaratabilmelerinin sağlanması açısından “özel tertip hazine bonusu” ihracı da öngörüldüğünden bu tip bonolar da “Devlet iç borçlanma senedi” tanımı kapsamına alınmaktadır.

Öte yandan, 2001 yılı için belirlenen faiz ödeneklerinin, gerek daha önce ihraç edilmiş ve yıl içerisinde erken itfa edilerek kısa vadeli senetlere dönüştürülecek olan gerek kısa vadeli olarak ihraç edilecek olan özel tertip senetlerin vadelerinde yapılacak olan faiz ödemeleri nedeniyle yetersiz kalacağı anlaşıldığından, bu işlemler sonucu oluşacak faiz ödemelerinin gerekli ödenek temin edilinceye kadar “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yapılması amacıyla maddeye (g) fıkrası eklenmektedir.

Madde 2. – 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının son cümlesi çerçevesinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ikrazen uzun vadeli özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilmektedir. Ancak, 2000 yılının Kasım ayında ve 2001 yılının Şubat ayında ekonomide yaşanan dalgalanmalarda da görüldüğü üzere söz konusu uzun vadeli tahviller fon kapsamındaki bankaların nakit sorununu çözmekte yetersiz kalmaktadır.

Fon kapsamındaki bankaların iyileştirilerek ekonomiye tekrar kazandırılması ve satışlarının sağlanmasına yönelik faaliyetlerin finanse edilebilmesi çalışmalarına paralel olarak, gerektiğinde bu kapsamda ihraç edilecek ya da daha önceden ihraç edilmiş senetlerin erken itfaya tâbi tutularak karşılığında nakit ödenmesi ve böylece bu bankaların borçlanma ihtiyacının azaltılması ya da bu senetlerin erken itfa tarihindeki piyasa koşullarına uygun yeni özel tertip senetlerle değiştirilerek piyasalardan daha uygun koşullarla borçlanabilme imkânının yaratılması bankacılık sektöründeki sorunların aşılabilmesi için gereken bir işlemdir. Bu nedenle 32 nci maddede bu çerçevede gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

Madde 3. – Kamu bankalarının yeniden yapılandırılması kapsamında bankaların özkaynak açıklarının giderilmesi ve sermaye yeterlilik rasyolarının yasal oran olan % 8'e çıkarılması amacıyla bu bankalara kaynak aktarılması gerekmektedir. 38 inci maddeye eklenen (b) fıkrası ile bu işlemler sonucu oluşacak ödemelerin ödenek yetersizliği halinde “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yapılması öngörülmüştür.

Ayrıca, 38 inci maddeye eklenen (c) fıkrası ile faiz, sermaye, görev zararı ve sosyal güvenlik giderleri için yeterli ödenek bulunmaması nedeniyle “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yapılan ödemeler karşılığı kadar Maliye Bakanına bütçeye ödenek ekleme yetkisi verilmektedir.

Madde 4. – 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlâk Bankası A.Ş.'nin çeşitli kanun ve kararnamelerden doğan görev zararlarının tasfiye edilmesini teminen özel tertip Devlet tahvili ihracına Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Başbakan yetkili kılınmıştır. Ancak, 2000 yılının Kasım ayında ve 2001 yılının Şubat ayında ekonomide yaşanan dalgalanmalarda da görüldüğü üzere söz konusu uzun vadeli tahviller bu bankaların nakit sorununu çözmekte yetersiz kalmaktadır.

Kamu bankaları, önemli ölçüde karşılığı nakit olarak ödenmemiş görev zararı alacakları nedeniyle, gecelik piyasalardan çok yüksek miktarlarda borçlanmak mecburiyetindedirler ve bu sorunun bir ölçüde çözümü için oluşmuş görev zararları karşılığında piyasa koşullarında Devlet iç

borçlanma senedi ihraç edilmesi öngörülmektedir. Ancak, halen ihraç edilmiş bulunan uzun vadeli senetler, kupon dönemlerinin yıllık olması ve vadelerinin uzun olması sebebiyle piyasalardan yeterli nakit borçlanma yapılmasına imkân vermemektedir.

Bu çerçevede, söz konusu bankaların nakit sıkışıklığının çözümlenebilmesi amacıyla görev zararı alacakları karşılığı hem daha sık kupon ödemesine sahip olan ve böylece bu bankalara nakit imkânı yaratabilen hem de bankaların piyasalardan yapacağı borçlanmalarda daha yüksek bir nakit karşılığı yaratabilmesini teminen bir yıldan kısa vadeli özel tertip hazine bonosu ihraç edilebilmesi gerekmektedir.

Kamu bankalarının iyileştirilmesi çalışmalarına paralel olarak, gerektiğinde bu kapsamda ihraç edilecek ya da daha önceden ihraç edilmiş senetlerin erken itfaya tâbi tutularak karşılığında nakit ödenmesi ve böylece bu bankaların borçlanma ihtiyacının azaltılması ya da erken itfa tarihindeki piyasa koşullarına uygun yeni özel tertip senetlerle değiştirilerek piyasalardan daha uygun koşullarla borçlanabilme imkânının yaratılması bankacılık sektöründe, kamu bankalarından kaynaklanan sorunların aşılabilmesi için, öncelikli olarak yapılması gereken bir işlemdir. Bu doğrultuda, 43 üncü maddenin (c) fıkrasında gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

Öte yandan, söz konusu bankaların 1999 ve daha önceki yıllara ait kâr paylarından Hazineye isabet eden tutarların bankaların görev zararları alacakları veya ödenmemiş sermayelerine mahsup etmeye ilişkin işlemleri yapmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Ayrıca, 43 üncü maddeye eklenen (h) fıkrası ile, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin 2001 yılı içerisinde kullanılabilecek kredilerden doğacak gelir kayıplarının, görev zararı kapsamında Hazinece bütçeden avans olarak karşılanması esası getirilmekte ve bu konuda da ödenek yetersizliği halinde "Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı"ndan ödeme yaptırmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmaktadır.

Madde 5. – Kamu bankalarının yeniden yapılandırılması kapsamında Türkiye Emlak Bankası A.Ş.'nin bankacılık bölümünün Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. ile birleştirilmesi, bankacılık faaliyetleri dışında kalan mal varlıklarının ve bu konuda faaliyet gösteren iştiraklerindeki hisse paylarının ve ticarî gayrimenkuller ile ihtiyaç fazlası gayrimenkullerinin ise bilanço değerleri üzerinden Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devredilmesi öngörülmektedir. Toplu Konut İdaresine devredilecek hak ve yükümlülükler nedeniyle bankanın bilançosunda meydana gelen açığın karşılanması amacıyla adı geçen İdarece Türkiye Emlak Bankası A.Ş.'ye senet ihraç edilmesi gerektiğinden, bu senetlere kısmen veya tamamen garanti vermeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmaktadır.

Madde 6. – Yürürlük maddesidir.

Madde 7. – Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

5.4.2001

Esas No. : 1/835

Karar No. : 32

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 30.3.2001 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilen "2001 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komis-

yonumuzun 3.4.2001 tarihinde yaptığı 33 üncü birleşimde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Sümer Oral ile Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi Türkiye ekonomisi 2000 Kasım ve 2001 Şubat aylarında mali sektörde önemli sorunlar yaşamıştır. Bu sorunların oluşmasında zayıf bir yapıya sahip olan bankacılık sektörünün önemli bir rolü olmuştur. Bu sorunlar, oldukça hassas olan mali piyasalarda önemli dalgalanmalara ve istikrarsızlıklara yol açmıştır. Mali sistemin içinde bulunduğu bu durumun aşılabilmesi için kamu bankaları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (FON) kapsamındaki bankaların likidite sorunlarının ve bu durumun piyasalarda yarattığı baskının en kısa sürede çözülmesi gerekmektedir.

Mali sistemin istikrara kavuşması ve kamu bankaları ile Fon kapsamındaki bankaların yeniden yapılandırılmalarının sağlanması açısından; çeşitli kanunlara dayanılarak ihraç edilmiş olan Devlet iç borçlanma senetlerinin piyasa koşullarına uygun hale getirilmesi ve gerektiğinde bu senetlerin erken itfa edilebilme imkânının sağlanması yanında kamu bankalarının mevcut görev zararlarının tasfiye edilmesi ve sermaye yeterlilik rasyolarının yasal oranlara çıkarılması için gerekli önlemlerin alınması öncelik arz etmektedir.

Bu nedenlerle hazırlanan Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

– Vadesinden önce erken itfa edilen özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin de vadesinde ödenen senetler gibi “net iç borç kullanımına” ilişkin limitin hesaplanmasında dikkate alınmasına ve net borçlanma limitinin yeniden düzenlenmesine,

– Kamu bankaları ile Fon kapsamında bulunan bankaların piyasalarda uygun koşullarla borçlanabilmeleri veya bu senetlerin kesin satışını yaparak kendilerine nakit imkânı yaratabilmelerinin sağlanması açısından “özel tertip hazine bonusu” ihracı öngörüldüğünden, bu tip bonoların da “Devlet iç borçlanma senedi” tanımı kapsamına alınmasına,

– Daha önce ihraç edilmiş olup da yıl içinde erken itfa edilerek kısa vadeli senetlere dönüştürülen senetler ile kısa vadeli olarak ihraç edilecek özel tertip senetlerin vadelerinde yapılacak faiz ödemelerinin, gerekli ödenek temin edilinceye kadar “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yapılmasına,

– Fon kapsamındaki bankaların iyileştirilerek ekonomiye tekrar kazandırılması ve satışlarının sağlanmasına yönelik işlemlerin finansmanı amacıyla gerektiğinde özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilmesi ya da daha önce ihraç edilenlerin erken itfaya tabi tutulabilmesi veya özel tertip başka senetlerle değiştirilebilmesine ilişkin esasların belirlenmesine,

– Kamu bankalarının özkaynak açıklarının giderilmesi ve sermaye yeterlilik rasyolarının yasal oran olan % 8’e çıkarılması amacıyla bu bankalara yapılacak sermaye transferlerinin ödenek yetersizliği durumunda “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yapılması, bu ödeme ile faiz, görev zararı ve sosyal güvenlik giderleri için “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yapılan ödemeler karşılığı kadar Maliye Bakanına bütçeye ödenek ekleme yetkisi verilmesine,

– Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’nin görev zararlarının tasfiye edilmesi amacıyla özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilmesine,

– Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.’nin 2001 yılı içinde kullanacağı kredilerden doğacak gelir kayıplarının, görev zararı kapsamında Hazinece bütçeden avans olarak karşılanması esasının getirilmesine,

— Türkiye Emlak Bankası A.Ş.'nin bankacılık bölümünün T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ile birleştirilmesi, bankacılık dışındaki faaliyetlerinin de Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devredilmesi öngörüldüğünden, Toplu Konut İdaresince bu işlemler için çıkarılacak senetlere kısmen veya tamamen garanti vermeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanının yetkili kılınmasına,

Yönelik düzenlemelerin yapılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Tasarının geneli üzerinde yapılan müzakerelerde;

— Tasarı ile öngörülen düzenlemelerin 2001 yılı Bütçesi ile öngörülen bütçe büyüklüklerini değiştireceği, bu nedenle öncelikle bütçe büyüklüklerinin revize edilerek söz konusu düzenlemelerin hazırlanması gerektiği,

— Son yaşanan krizin özellikle bankacılık sektörünü etkilediği, yeterli sermaye yapısına sahip olmayan bazı bankaların likidite sorunu ile karşı karşıya kalması sonucu bu bankaların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna geçtiği, bu nedenle krizin faturasının büyük ölçüde Hazinece üstlenildiği,

— Öngörülen düzenlemeler ile kamu bankalarının yıllarca biriken görev zararlarının tasfiye edilmesinin amaçlandığı, bunun Hükümetin ülkenin kronikleşmiş sorunlarını çözme konusundaki kararlılığının bir göstergesi olarak değerlendirilmesi gerektiği,

— Bütçe kanunlarının bir yıllık bir süre için hazırlandığı, 2001 yılı Bütçe Kanununda yapılması öngörülen düzenlemelerin, Bütçe Kanununda değişiklik yerine ayrı bir kanun ile yapılması gerektiği,

— Öngörülen düzenlemelerin bütçe tekniği ile bağdaşmadığı, "Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı"nın bu maksatla kullanılmasının doğru olmadığı, 2001 yılı Bütçe ödeneğinin üçte ikisine tekabül eden bir miktarın bu hesapta izlenmesinin yanlış sonuçlar doğuracağı,

— Oluşacak borçlanmanın kayıtlarının bütçe hesapları dışında tutulması ve özel hesaplarda izlenmesinin, bütçe disiplinine ve bütçenin birlik ilkesine aykırı olduğu,

— Tasarının kamu kesimine yönelik tedbirleri kapsadığı, mali sektördeki krizin reel sektöre daha fazla etkilememesi için özel sektöre yönelik önlemlerin alınması gerektiği,

— Piyasaların belirsizlik içinde bulunduğu bir dönemde mali sisteme dönük düzenlemelerin bir an önce yapılması gerektiği,

— Tasarının, ekonomik krizden çıkış için öngörülen düzenlemelerin Meclis'in desteği ile toplumsal konsensüs içinde uygulanmasına katkı sağlayacağı,

— Bu düzenleme ile iç borç stokunun 2001 yılı Bütçesi ile öngörülen limitin çok üstüne çıkacağı,

— Tasarı ile getirilen düzenlemelerin iç borçlanma konusunda bir limit öngörmediği, bunun da borçlanma limitinde belirsizliğe neden olacağı,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

— Tasarı ile kamu bankaları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna çeşitli kanunlara dayanılarak ihraç edilmiş bulunan Devlet iç borçlanma senetlerinin piyasa koşullarına uygun hale getirilmesi, gerektiğinden bankalara nakit imkânı yaratabilecek şekilde erken itfa edilebilmelerinin sağlanmasının amaçlandığı,

— Kamu bankalarının mevcut görev zararlarının tasfiye edilmesi ve bu bankaların sermaye yeterlilik rasyolarının yasal orana çıkarılmasının hedeflendiği,

– Kamu bankaları ile Fon kapsamındaki bankaların reorganize edilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan finansmanın iç kaynaklardan karşılanmasına yönelik olarak borçlanma limitinin yeniden düzenlenmesi ihtiyacı hâsıl olduğundan Bütçe Kanununda gerekli teknik düzenlemelerin yapıldığı,

– Söz konusu düzenlemelerle esas olarak kamu bankaları ve fon kapsamındaki bankaların toplam kamu yükümlülüğü içinde yer alan yükümlülüklerinin Hazinece üstlenilerek, kamu borçlarının tek elden ve daha uygun koşullarla yönetiminin sağlanacağı,

– Özellikle kamu bankalarının en önemli sorunu olan ve nakit pozisyonları ile mali yapılarını olumsuz yönde etkileyen görev zararlarının bir plan dahilinde tasfiye edilmesinin amaçlandığı,

– Kamu maliyesinde şeffaflığı sağlama politikası çerçevesinde ve ekonomik program kapsamında, küçük çiftçilere ve esnaf ve sanatkâra mevcut piyasa koşullarına göre kullanılacak düşük faizli kredilere ilişkin olarak, faiz farklarının sübvansede edilmesi amacıyla 400 trilyon lirayı geçmemek kaydıyla bütçeden ödeme yapılabilmesi için düzenleme yapıldığı,

– Tasarı ile öngörülen düzenlemelerin bütçe tekniği açısından ödenek kullanımını gerektirdiği, ancak piyasa koşullarının henüz tam olarak tahmin edilmesindeki güçlük nedeniyle, yapılacak harcamaların öncelikle geçici bir hesapta izlenmesi, yıl sonuna doğru çıkarılması öngörülen ek ödenek verilmesine ilişkin Tasarı ile de gerekli ödeneğin Meclisin onayına sunularak temin edilmesinin amaçlandığı,

– 2001 yılının ilk üç ayında 2001 yılı bütçe hedeflerine büyük ölçüde ulaşıldığı, ancak mali sektörde yaşanan son krizin önümüzdeki aylarda bu hedeflerde sapmalara yol açabileceği,

– Son yaşanan ekonomik krizin önemli sorunlara yol açtığı, ülkenin sahip olduğu ekonomik potansiyel ve dinamik ekonomisi ile bu sorunların üstesinden kısa sürede gelebileceği,

– Bankacılık sektörünün uzun yılların birikimi olan sorunları bulunduğu, bu düzenleme ve Meclisin gündemine getirilecek diğer düzenlemelerle bu sorunların çözüme kavuşturulacağı,

– Yeni ekonomik programın bir toplumsal uzlaşma ile uygulanacağı, böylece 2000’li yıllarda ülkenin öncelikle hedefi olan enflasyonun tek haneli rakamlara indirilmesinin sağlanacağı,

İfade edilmiştir.

Genel üzerinde yapılan müzakereleri müteakip, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddeleri üzerindeki görüşmelere geçilmiştir.

Tasarının;

– Çerçeve 1 inci maddesi; 4611 sayılı 2001 Mali Yılı Bütçe Kanununun 31 inci maddesine eklenmesi öngörülen (g) fıkrasında yer alan “veya bütçe ile ilişkilendirmeksizin özel hesaplarda izlemeye,” ifadesinin, bütçenin birlik ve şeffaflık ilkelerine aykırı olduğu düşüncesiyle metinden çıkarılması suretiyle,

– Çerçeve 2 nci maddesi; 4611 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin sonuna eklenmesi öngörülen (f) fıkrasında geçen “ödenmek” ibaresinin “ödemek” şeklinde redaksiyona tâbi tutulması suretiyle,

– Çerçeve 3 üncü maddesi; 4611 sayılı Kanunun 38 inci maddesine eklenmesi öngörülen (b) fıkrasının başında yer alan “Kamu bankalarına” ibaresinin, bu bankalara açıklık getirilmesi amacıyla “Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’ye” şeklinde değiştirilmesi ve bu fıkrada geçen “veya bütçe ile ilişkilendirmeksizin özel hesaplarda izlemeye” ifadesinin çerçeve 1 inci maddede yapılan düzenlemeye paralel olarak metinden çıkarılması suretiyle,

— Çerçeve 4 üncü maddesi; 4611 sayılı Kanununun 43 üncü maddesinin (c) fıkrasının değiştirilmesini öngören düzenlemenin birinci bendinden sonra gelmek üzere, Tarım Kredi Kooperatiflerinin tabii afetlere bağlı olarak Bakanlar Kurulu kararı ile verilen görevler nedeniyle oluşan ve bütçeden karşılanamayan görev zararlarının tasfiyesine imkân sağlayan bir bendin eklenmesi ve anılan maddeye eklenmesi öngörülen (h) fıkrasında yer alan “veya bütçe ile ilişkilendirmeksizin özel hesaplar da izlemeye” şeklindeki ifadenin çerçeve 1 inci maddede yapılan düzenlemeye paralel olarak metinden çıkarılması suretiyle,

— Çerçeve 5 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 6 ve 7 nci maddeleri ise aynen, Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Metin Şahin</i>	<i>Hayrettin Özdemir</i>	<i>Nihat Gökbulut</i>
Antalya	Ankara	Kırıkkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Dengir Mir M. Fırat</i>	<i>Gaffar Yakan</i>
Bartın	Adıyaman	Afyon
Üye	(Muhalefet şerhim ektedir.)	Üye
<i>Sait Aşba</i>	Üye	<i>Cengiz Aydoğan</i>
Afyon	<i>M. Zeki Sezer</i>	Antalya
(Muhalefet şerhim ektedir.)	Ankara	
Üye	Üye	Üye
<i>M. Güven Karahan</i>	<i>Hüseyin Arabacı</i>	<i>Necati Yönder</i>
Balıkesir	Bilecik	Bingöl
Üye	(Muhalefet şerhim ektedir.)	(Muhalefet şerhim ektedir.)
<i>Zeki Ergezen</i>	Üye	Üye
Bitlis	<i>Hayati Korkmaz</i>	<i>Oğuz Tezmen</i>
(Muhalefet şerhim ektedir.)	Bursa	Bursa
Üye	(Muhalefet şerhim ektedir.)	(Muhalefet şerhim ektedir.)
<i>Hakkı Duran</i>	Üye	Üye
Çankırı	<i>Hüseyin Karagöz</i>	<i>Aslan Polat</i>
Üye	Çankırı	Erzurum
<i>Mehmet Sadri Yıldırım</i>	(Muhalefet şerhim ektedir.)	(Muhalefet şerhim ektedir.)
Eskişehir	Üye	Üye
(Muhalefet şerhim ektedir.)	<i>S. Metin Kalkan</i>	<i>Mehmet Döner</i>
Üye	Hatay	Hatay
Ali Er	(Muhalefet şerhim ektedir.)	(Muhalefet şerhim ektedir.)
İçel	Üye	Üye
(İmzada bulunamadı.)	<i>Masum Türker</i>	<i>Nesrin Nas</i>
Üye	İstanbul	İstanbul
<i>Celal Adan</i>	Üye	Üye
İstanbul	<i>Hasan Çalıs</i>	<i>Arslan Aydar</i>
(Muhalefet şerhim ektedir.)	Karaman	Kars

Üye
Mehmet Serdaroğlu
Kastamonu
Üye
Süleyman Çelebi
Mardin
Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli
Üye
Metin Ergun
Muğla
Üye
Mehmet Çakar
Samsun

Üye
Kemal Köse
Kocaeli
Üye
Ahmet Kabil
Rize
Üye
Kemal Kabataş
Samsun
(Muhalefet şerhimiz eklidir.)

Üye
Lütfi Ceylan
Tokat

Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

1. 2001 Mali Yılı Bütçe Kanununda yapılacak değişiklikle ilgili Kanun Tasarısında Kamu Bankaları ve Fon Bankalarının özellikle likidite ihtiyaçlarının karşılanmasını içeren, devletin yeni borçlanmalar yapmasını gerektiren düzenlemeler olmasına rağmen ve her maddede Hazine'den sorumlu Devlet Bakanı Kemal Derviş yetkili kılınmasına rağmen toplantıya muhatap olarak katılmaması ve sadece Maliye Bakanının katılması büyük bir zafiyettir.

2. Hazineye arkası belli olmayan bir borçlanma yetkisi veriliyor. Bu borçlanmayı hangi şartlarda; hangi faiz oranı ile ve hangi vadede gerçekleştirileceği ile ilgili hiçbir tahmin yetkililerce yürütülemiyor. Ekonomik etkilerinin ne olacağı konusunda tamamen belirsizlik hakim.

3. Kamu bankalarının ve fon bankalarının görev zararları hangi boyutlarda olduğu yetkililerce açıklanmadığı gibi, hükümetin bir program bütünlüğü içinde hareket etmediği açıkça görülüyor. İç boşaltılan bankalarla ilgili usulsüzlüklerin üstü örtülüyor. Bir bakıma usulsüzlükler kanunlaştırılıyor.

4. Kamu bankaları ve fonu dahil bankalarla ilgili dış destekler konusunda hükümetin hiçbir açıklaması yok. Uluslararası taahhütlerden hiç bahsedilmiyor. Halbuki mali sistemin rehabilitasyonu konusunda önceden bahsedilen Dünya Bankası kredilerinden artılı söz ediliyor.

5. Krizle birlikte bütün bütçe dengeleri altüst olduğu bir ortamda, hükümetin belirsizlik ortamında yeni borçlanmalara gitmesi ve ortaya çıkacak faiz yüklerini karşılayacak gelirlerle parlamentoya gelmemesi büyük bir zafiyettir.

6. Mevcut yasanın ekonomide ciddi bir kaosa neden olacağı konusunda endişelerimiz vardır. Hükümete tüm kesimlerin güveninin kalmadığı bir ortamda böyle bir önemli bir yasa ile, mali politikaları etkileyecek bir yetkinin verilmesi uygun değildir.

Sait Açıba
Afyon
Dengir Fırat
Adıyaman

Zeki Ergezen
Bitlis
Aslan Polat
Erzurum

Hüseyin Karagöz
Çankırı
S. Metin Kalkan
Hatay

MUHALEFET ŞERHİ

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görülmekte olan "2001 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına" aşağıdaki gerekçelerle karşıyız.

1. Tasarı ile kamu bankalarında ve TMSF'na devredilen bankalarda oluşmuş zararların kamu adına Hazineye devrediliyor. Tasarıda oluşmuş zararların büyüklüğü konusunda açıklamalar yer almıyor. Yapılan hesaplamalar kamu bankalarında 17 katrilyon, Fon bankalarında ise 13 katrilyon açık-zarar oluştuğunu ortaya koyuyor. Hazinesin Şubat 2001 sonu itibarıyla iç borç stoku 44 katrilyondur. Bu düzenleme ile iç borç stoku otomatik olarak 74 katrilyon düzeyine yükseltilmektedir. Oluşan ve kamu borcuna dönüşen ek 30 katrilyonluk tutarın ekonomide likiditeyi, para politikalarını, faiz politikalarını ve enflasyonu nasıl etkileyeceği bilinmiyor. Bu konularda tasarıda hiç bir politika tedbiri düzenlemesi yer almamaktadır. Getirilen düzenleme ile işin ekonomik ve finansal boyutu dikkate alınmadan sadece muhasebeleştirme yetkisi veriliyor. Getirilen düzenleme amacını aşmakta, ekonomide yeniden içinden çıkılmaz bir tablo yaratmanın önünü açmaktadır.

2. Tasarı ile, yaklaşık 30 katrilyonluk borçlanmanın kayıtlarının bütçe hesapları dışında tutulması ve özel hesaplarda izlenmesi yetkisi Hazineden sorumlu Bakana verilmektedir. Bu düzenleme bütçenin birlik ilkesine, şeffaflık ilkesine aykırıdır. Bütçe disiplinine tümtüyle aykırı bu düzenleme teknik açıdanda yanlıştır. Bu tip borçlanmalardan doğacak faiz ödemelerinde ödenek kullanılmaksızın yapılması ve Bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabının bu maksatla kullanılması yanlıştır. Bütçenin kamu harcamalarını yansıtmamasına, özel hesaplarda izlenmesine, gelecek yıl bütçelerine aktarılmasına neden olacaktır. Bu uygulama teknik olarak yanlıştır. Makro ekonomik göstergelerin doğru, güvenilir ve tutarlı olmasında engelleyecektir.

3. Tasarı ile getirilen düzenleme, iç borçlanma konusunda getirilmesi gereken sınırlamalarında bütçede açıkça gösterilmemesine borçlanma limitlerinin belirsizliğine neden olacaktır. Bütçe Kanunu ile verilen borçlanma limitlerinin açık ve net şekilde ortaya konulmaması çok ciddi bir eksiklik ve boşluk oluşturmaktadır.

4. Tasarının 5 inci maddesi ile Emlak Bankasının varlıkları arasında yer alan konut ve gayrimenkullerin Toplu Konut İdaresine devri öngörülmektedir. Emlak Bankası aktifinde yer alan ve değerleri katrilyonla ifade edilecek çok değerli gayrimenkullerin Toplu Konut İdaresine devri ilke olarak yanlıştır. Bu değerli taşınmazların yönetiminde çok ciddi sorunlar yaşanacaktır. Bu taşınmazların karşılığı bankanın pasifinde borç ve yükümlülük olarak yer almaktadır. Yükümlülük Emlak Bankasında kalacak, bunların karşılığı olan değerli gayrimenkuller Toplu Konut İdaresine devredilecek, bir anlamda Banka içi boşaltılarak Ziraat Bankasına devredilecektir. Böylesi bir yaklaşım teknik açıdan yanlıştır, Emlak Bankın çok değerli taşınmazlarının israfına, kamunun zararının büyümesine neden olacaktır. Bu hatalı düzenlemeye karşıyız.

Bilgilerine arz ederiz.

Kemal Kabataş

Samsun

Mehmet Dönen

Hatay

Celâl Adan

İstanbul

Oğuz Tezmen

Bursa

Necati Yönder

Bingöl

M. Sadri Yıldırım

Eskişehir

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

2001 MALİ YILI BÜTÇE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. – 20.12.2000 tarihli ve 4611 sayılı 2001 Mali Yılı Bütçe Kanununun 31 inci maddesinin (a) fıkrasının son cümlesi ile (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki (g) fıkrası eklenmiştir.

“Bu Kanunun ilgili maddeleri uyarınca “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”na gider kaydedilmek suretiyle yapılacak ödemeler bu limite eklenir. Daha önce ihraç edilmiş olup nakden ödenenler hariç çeşitli kanunlara dayanılarak ihraç olunan özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri bu limitin hesaplanmasında dikkate alınmaz.”

“b) Verilen yetki sınırları içinde ihraç edilecek Devlet iç borçlanma senetleri bir yıl (364 gün) ve daha uzun vadeli Devlet tahvilleri ve özel tertip Devlet tahvilleri ile vadeleri bir yıldan kısa olan (364 güne kadar) hazine bonoları ve özel tertip hazine bonolarıdır.”

“g) Ödenek yetersizliği durumunda, Devlet iç borçlanma senetlerinin faiz ödemelerini “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi yıla devretmeye veya bütçe ile ilişkilendirmeksizin özel hesaplarda izlemeye, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

MADDE 2. – 4611 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin sonuna aşağıdaki (f) fıkrası eklenmiştir.

“f) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının son cümlesi çerçevesinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç etmeye, cari yıl içerisinde çıkarılan veya daha önceki yıllarda çıkarılmış senetleri, işlemiş faizleri ödenmek suretiyle geri almaya veya özel tertip başka senetlerle değiştirmeye, bu senetlerin vade, faiz ve çeşitlerine ilişkin her türlü esaslar ve bunlara müteallik diğer şartlar ile yapılacak ik-

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2001 MALİ YILI BÜTÇE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. – 20.12.2000 tarihli ve 4611 sayılı 2001 Mali Yılı Bütçe Kanununun 31 inci maddesinin (a) fıkrasının son cümlesi ile (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki (g) fıkrası eklenmiştir.

“Bu Kanunun ilgili maddeleri uyarınca “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı” na gider kaydedilmek suretiyle yapılacak ödemelerde bu limite eklenir. Daha önce ihraç edilmiş olup nakden ödenenler hariç çeşitli kanunlara dayanılarak ihraç olunan özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri bu limitin hesaplanmasında dikkate alınmaz.”

“b) Verilen yetki sınırları içinde ihraç edilecek Devlet iç borçlanma senetleri bir yıl (364 gün) ve daha uzun vadeli Devlet tahvilleri ve özel tertip Devlet tahvilleri ile vadeleri bir yıldan kısa olan (364 güne kadar) hazine bonoları ve özel tertip hazine bonolarıdır.”

“g) Ödenek yetersizliği durumunda, Devlet iç borçlanma senetlerinin faiz ödemelerini “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı” ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi yıla devretmeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

MADDE 2. – 4611 sayılı Kanunun 32 nci maddesine aşağıdaki (f) fıkrası eklenmiştir.

“f) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının son cümlesi çerçevesinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç etmeye, cari yıl içerisinde çıkarılan veya daha önceki yıllarda çıkarılmış senetleri işlemiş faizlerini ödemek suretiyle geri almaya veya özel tertip başka senetlerle değiştirmeye, bu senetlerin vade, faiz ve çeşitlerine ilişkin her türlü esaslar ve bunlara müteallik diğer şartlar ile yapılacak ikraz anlaşmasına ilişkin her türlü düzenlemeleri

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

raz anlaşmasına ilişkin her türlü düzenlemeleri yapmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

MADDE 3. – 4611 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin başlığı “Avans ve ödenek işlemleri” olarak değiştirilmiş, mevcut hükümler (a) fıkrası olarak teselsül ettirilmiş, maddeye aşağıdaki (b) ve (c) fıkraları eklenmiştir.

“b) Kamu bankalarına yapılacak sermaye ödemelerini, ödenek yetersizliği durumunda “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi yıla devretmeye veya bütçe ile ilişkilendirmeksizin özel hesaplarda izlemeye, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

“c) 2001 mali yılında “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”na borç yazılmak suretiyle gerçekleştirilmiş olan harcamalara ilişkin tertiplere, bu tutarlar kadar ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 4. – 4611 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin (c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki (h) fıkrası eklenmiştir.

“c) Yeniden yapılandırma çalışmalarına paralel olarak, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’nin çeşitli kanun ve kararnamelerden doğan ve bütçe ödenekleri ile karşılanamayan yıllara sari olarak banka sigorta muamele vergisi eklenerek oluşmuş görev zararı alacaklarının tasfiye edilmesini veya ödenmemiş sermayelerine mahsubunu teminen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir. Daha önceden ihraç edilmiş senetler işlemiş faizleri ödenmek suretiyle geri alınabilir veya özel tertip başka senetlerle değiştirilebilir.

Bu senetlerin vade, faiz ve diğer şartları ile görev zararının tespitine ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yapmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

MADDE 3. – 4611 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin başlığı “Avans ve ödenek işlemleri” olarak değiştirilmiş, mevcut hükümleri (a) fıkrası olarak teselsül ettirilmiş, maddeye aşağıdaki (b) ve (c) fıkraları eklenmiştir.

“b) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’ye yapılacak sermaye ödemelerini, ödenek yetersizliği durumunda “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi yıla devretmeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

“c) 2001 mali yılında “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”na borç yazılmak suretiyle gerçekleştirilmiş olan harcamalara ilişkin tertiplere, bu tutarlar kadar ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 4. – 4611 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin (c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki (h) fıkrası eklenmiştir.

“c) Yeniden yapılandırma çalışmalarına paralel olarak Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’nin çeşitli kanun ve kararnamelerden doğan ve bütçe ödenekleri ile karşılanamayan yıllara sari olarak banka sigorta muamele vergisi eklenerek oluşmuş görev zararı alacaklarının tasfiye edilmesini veya ödenmemiş sermayelerine mahsubunu teminen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir. Daha önceden ihraç edilmiş senetler işlemiş faizleri ödenmek suretiyle geri alınabilir veya özel tertip başka senetlerle değiştirilebilir.

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri’ne (TTKK) tabii afetlere bağlı olarak çeşitli Bakanlar Kurulu Kararları ile verilen görevler nedeniyle oluşan ve bütçe ödenekleri ile karşılanamayan görev zararlarının tasfiye edil-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Söz konusu bankaların 1999 ve önceki yıllara ait kâr paylarından Hazineye isabet eden tutarları, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın talebi üzerine bütçenin gelir ve giderleri ile ilişkilendirilmeksizin bankaların görev zararları alacakları veya ödenmemiş sermayelerine mahsup etmeye ilişkin işlemleri yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.”

“h) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.’ce, ekonomik faaliyetleri münhasıran küçük ve orta boy tarımsal işletmelerin işletilmesinden ibaret olan üreticilere doğrudan ve/veya tarım kredi kooperatifleri aracılığıyla ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.’ce esnaf ve sanatkârlar ile genç ve kadın girişimcilere Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas ve usullerde, kullanılacak kredilerin faiz farkları her iki banka için toplam 400 trilyon lirayı geçmemek kaydıyla bütçeden avans olarak ödenir. Ödenek yetersizliği halinde bu ödemeleri, “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi yıla devretmeye veya bütçe ile ilişkilendirmeksizin özel hesaplarda izlemeye, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

MADDE 5. — 4611 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’nin bankacılık faaliyetleri dışında kalan mal varlıklarının ve bu konuda faaliyet gösteren iştiraklerindeki hisse paylarının ve ticarî gayrimenkuller ile ihtiyaç fazlası gayrimenkullerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığına tüm hak ve yükümlülükleriyle bilanço değerleri üzerinden devredilmesi karşılığında, Toplu Konut İdaresi

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

mesini teminen, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’ye Hazinece özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir.

Bu senetlerin vade, faiz ve diğer şartları ile görev zararının tespitine ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenir.

Söz konusu bankaların 1999 ve önceki yıllara ait kâr paylarından Hazineye isabet eden tutarları, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın talebi üzerine bütçenin gelir ve giderleri ile ilişkilendirilmeksizin bankaların görev zararları alacakları veya ödenmemiş sermayelerine mahsup etmeye ilişkin işlemleri yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.”

“h) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.’nce, ekonomik faaliyetleri münhasıran küçük ve orta boy tarımsal işletmelerin işletilmesinden ibaret olan üreticilere doğrudan ve/veya tarım kredi kooperatifleri aracılığıyla ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.’nce esnaf ve sanatkârlar ile genç ve kadın girişimcilere Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas ve usullerde kullanılacak kredilerin faiz farkları her iki banka için toplam 400 trilyon lirayı geçmemek kaydıyla bütçeden avans olarak ödenir. Ödenek yetersizliği halinde bu ödemeleri, “Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı”ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi yıla devretmeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

MADDE 5. — Tasarımın 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Başkanlığınca Türkiye Emlak Bankası A.Ş.'ye ihraç edilecek senetlere Hazine garantisi vermeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

K. Derviş

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı V.

H. H. Özkan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökçalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Gtív. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

R. Önal

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıku

Turizm Bakanı V.

Y. Yalova

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Çevre Bakanı

F. Aytekin